

VOJENSKÉ ROZHLEDY

ROČNÍK XI.

ČÍSLO 9.

Generál Emil LINHART:

Palba pěchoty v útoku.

(Dokončení.)

Část II.

Příklady z války.

Žádná teorie nás nepřesvědčí tak, jako skutečné příklady z války. Uvidíme, jak a s jakým výsledkem bylo použito zásad, které jsme stanovili pro palbu pěchoty v útoku v první části této studie. Proberu několik skutečných příkladů z války a na konec na jednoduchém námětu ukáži, jakým způsobem můžeme ony zásady aplikovati při výcviku kádrů a při cvičení s vojsky.

a) Na jaře r. 1915 nebyl ve Vogésách dotyk s nepřítelem ještě takový, aby se dal nazvat těsným; fronty nebyly ještě stabilisovány na jedné ani na druhé straně, byly slabě drženy s malou nebo žádnou dělostřeleckou podporou. Malé místní operace pěchoty, vzájemné drobné šarvátky, byly na denním pořádku.

8. června zmocnil se francouzský myslivecký prapor operující před vesnicí Bonhomme (viz náčrt 1) zdařilým malým útokem pahrbku osamoceně vyčnívajícího z okolního terénu. Ze dvou zákopů jsoucích na onom pahrbku, jeden — zákop A — byl obsazen poločetou myslivců, druhý — zákop B — byl vlastně souhrnem střeleckých děr, z nichž byl jenom prostřední výhled na východ. Zákop B nebyl obsazen. Zbytek myslivecké čety byl v záloze v malém sedle 811. Dvě čety těžkých kulometů mohly postřelovati bočně zákop A. Jedna z nich, patřící mysliveckému praporu, byla umístěna na Rain Margot, druhá patřící teritoriálnímu, daná k dispozici veliteli mysliveckého praporu, byla umístěna u la Verse. Dělostřelectvo jenom nedostatečně mohlo podporovati obranu zákopu A.

9. června za svítání, kdy velitel čety, jehož SV. bylo u koty 811, dělal obchůzku k zákopu A, snesl se pojednou krátký, ale velmi mohutný dělostřelecký přepad na tento zákop.

Myslivci se kryli, ale nemohli se již pozvednouti, neboť v témž okamžiku byl zákop zaplaven přívalem přesné kulometné palby. Podle výpovědí osádky, potvrzených pozorováním jiných svědků, bylo naprosto nemožné pozvednouti hlavu. Přípravení ke skoku na svá střelecká stanoviště, očekávali myslivci okamžik, kdy ustane nepřátelská palba.

Tak prošlo několik minut.

Pojednou palba ustala, ale v témž okamžiku četní Němci skočili již do zákopu; jejich velitel, důstojník, držel ještě v ruce červený praporek, jímž dal ve vhodný okamžik signál k zastavení kulometné palby. Po krátkém zápase smetl nepřítel slabou osádku, z níž část se stáhla ke kotě 811 po severním svahu pod účinnou ochranou kulometů s Rain Margot.

Tyto kulomety nemohly však brániti postupu Němců na zákop A, neboť útok šel po jižním svahu od pily. Kulomety u la Verse buďto nedovedly nebo nemohly účinně zasáhnouti, jejich výhled a výstřel byl ostatně ztěžován stromy a stavbami.

Německé kulomety byly umístěny na sever od Bois Brûlé u Champ du Maire, podporovány přímým výhledem doprovázely útok své pěchoty přestřelováním s velkou odvahou až do poslední chvíle, přerušily svou palbu teprve tehdy, když velitel útočící jednotky dal signál, a to v okamžiku, kdy tato jednotka jediným skokem mohla vniknouti do francouzských zákopů. Skutečně také Němci slezli svah, aniž dostali jedinou ránu ze zákopu A. Útok byl proveden s naprostým překvapením: krátký dělostřelecký přepad, následovaný mohutnou neutralizační kulometů vhodně umístěných téměř na stejné výši jako určený cíl a ve vzdálenosti asi 1000 m. což zaručovalo jednak dostatečně přesnou palbu, jednak dobrou možnost přestřelování, neboť východisko útoku leželo téměř o 100 m níže.

Útočník si s dobrým rozmyslem zvolil malý terénní celek, kam Francouzi nemohli působiti bočnou palbou. Další výhodou pro ně bylo, že prováděli útok v terénu, který dobře znali.

Všimněme si také té okolnosti, že východisko útoku jest jen 250 m daleko od útočného cíle, ale palebná základna leží 1000 m daleko, tedy o celých 750 m za východiskem útoku. Kdyby kulomety byly bývaly umístěny v útočném sledu, byl by se jejich účinek rovnal nule.

Tento útok je velmi pěkným příkladem přestřelování vlastních vojsk, přímo školní příklad palebné základny působící přes hlavy útočného sledu.

Poněvadž v té době Němci měli právě tak málo kulometů jako Francouzi, soustředili patrně pro tento případ u Champ du Maire kulomety z celého úseku. To potvrzuje také okolnost, že se z prostoru severně od vesnice, odkud zpravidla vycházela kulometná palba, během útoku nic neozvalo ani k postřelování ustupujících myslivců, ani k neutralizační francouzských kulometů u Rain Margot, které tento ústup kryly.

Ještě jedna věc stojí za zmínku. Dopad střel kulometů se nedá ve většině případů dobře pozorovati. Kdy má tedy kulometník, podporující útok ze vzdálené palebné základny, zastaviti palbu? Nesmí to býti ani předčasně, neboť pak hrozí v posledním okamžiku zhroucení celého útoku, nesmí to býti pozdě, aby neohrozil vlastní řady. V našem případě rozřešil velitel tuto otázku zcela prostě, ale prakticky, červeným praporekem.

Shrneme-li naučení vyplývající z tohoto případu, můžeme říci, že se akce zdařila, poněvadž byla dokonale a dopodrobna připravena, provedena dostatečnými prostředky; velitel neváhal utvořiti mohutné kulometné seskupení na palebné základně, i když tím dočasně zeslabil pasivní úseky. Správné aplikování zásady: učiniti se v pravý čas a na potřebném místě dostatečně silným.

b) Ke konci července 1915, po četných útocích, zachytila se francouzská vojska na západních svazích Linge a Schratzmännele; Němci drželi ještě hřbet celé terénní vlny, dále na jih měli obsazen Barrenkopf (viz náčrt 2).

27. července útočily dva francouzské prapory znovu na Linge a Schratzmännele po obou stranách cesty, vedoucí mezi oběma vrcholky, třetí prapor útočil na jih od Barrenkopf.

Cílem útoku byl hřbet Linge—Schratzmännele—Barrenkopf.

Během dřívějších útoků bylo pozorováno, že německé protiútoky vycházejí z prostoru mezi Barrenstall a Schratzmännele; naproti tomu však se útoky na sedlo Barrenkopf mezi vrcholky Schratzmännele a Barrenkopf setkaly vždy s neúspěchem a ztroskotaly se v křížové palbě kulometů, vycházející z jižních svahů Schratzmännele a severně od Barrenkopfu. Bylo proto nutné ponechat mezi útočícími prapory interval odpovídající tomuto sedlu.

Kulometná četa záložního praporu dostala za úkol postřelovati tuto mezeru a snažila se zasypávati střelami jižní a jihovýchodní svahy Schratzmännele, aby neutralisovala nepřátelské kulomety a eventuálně tam zasáhla i německá vojska přichystaná k protiútku. Tato četa se umístila na skalnatém hřbetu táhnoucím se na jih od Gd. Horn les Kopf. Její palebný směr byl na Barrenstall.

Poněvadž žádný francouzský prvek nemohl projíti sedlem Barrenkopf a poněvadž hřbet Schratzmännele také neměl býti překročen, nepřekáželo nic tomu, aby kulomety nemohly střílet po celou dobu útoku. Mohly tak činiti krátkými, ale mohutnými přepady, aby zachytily vojska právě neukrytá.

Palbu zastaví ihned, jakmile se objeví signál „cíl je dosaženo“, a zúčastní se pak přehradné palby řízené dělostřelectvem na východ od hřbetu, podřizující se týměž signálům jako baterie.

Tento plán se zdařil.

Velitel čety vyhledal pro své kulomety takové stanoviště, že terén mezi sedlem Barrenkopem a Barrenstalem byl celý zasypáván střelami až do výše člověka.

Tohoto dne měl útok úspěch jak v prostoru Linge, tak i v sedle mezi Linge a Schratzmännele; hřbet byl obsazen Francouzi, kteří tak klidili ovoce palby svých kulometů.

Rota, která obsadila Collet du Linge v očekávání protiútku, spatřila pojednou příchazeti po cestě asi stovku německých myslivců s několika důstojníky — kteří se však vzdávali. Zajatci vypovídali, že byli shromážděni v Barrenstallu za účelem provedení protiútku na Collet du Linge a Schratzmännele. Francouzské kulomety však úplně zdecimovaly jejich prapor. Mnozí říkali, že to jsou německé kulomety, ztratili proto odvahu a vzdávají se.

V tomto případě napomáhal členitý terén kulometné palbě mezerou mezi útočnými skupinami. Je vidět, že účinky rasantní palby i na větší vzdálenost jsou dobré a mají býti proto vyhledávány.

Z tohoto útoku vyplývá pro nás několikéré poučení.

1. Útočné pásmo bylo pečlivě vyhledáno a položeno na terén, který protivník mohl co nejméně postřelovati.

2. Mezi útočnými skupinami byla ponechána dostatečná mezeru, aby palebná základna mohla dobře krýti a podporovati útok.

3. Kulometné seskupení bylo umístěno vzadu a tak, aby co nejlépe mohlo postřelovati sedlo, kterým žádná pěchota nepostupovala, a neutralisovati tak veškeré palebné orgány nepřítel, které mohly působiti do boku útočícímu sledu.

4. Kulometné seskupení provedlo preventivní palbu na Barrenstall na vzdálenost 1800 m na místo, které bylo podezřelé, že je východiskem k protiútoku. Výsledek dokázal užitečnost tohoto opatření.

Nutno zdůrazniti, že akce byla pečlivě připravena. Palebná základna na Crete Rocheuse znamenitě splnila svou úlohu v prospěch palebného sledu útočícího na hřbet Linge—Schratzmännle.

c) V obou předcházejících případech byly kulomety umístěny na hřbetu nezávislém na terénní vlně, na které se rozvíjel útok. Mohly tedy v prvním případě klidně přestřelovati, v druhém střeleti mezerou, a nerušily tím pohyb palebného sledu pěších rot.

Kdyby však vzdálenost obou hřbetů byla přesahovala dostřel kulometů, bylo by nutné umístiti palebnou základnu blíže palebného sledu.

Mohly by kulomety v tomto případě také plniti svou úlohu, anebo by se omezily jen na úlohu předvídanou pro ně v obdobném případě — zachytiti eventuální ústup?

Za útoku na Monte—Tomba 47. pěší divisi 30. prosince 1917 byla největší část sestavy pěchoty, i s kulomety, umístěna na jediném svahu zvedajícím se k hřebenu, který tvořil první cíl. Kulomety nemohly přestřelovati útočící vojska, rovněž nebyl ponechán žádný interval v palebném sledu; zdálo se tedy, že kulomety budou nuceny mlčeti až po dobytí prvního cíle. Zatím však kulometná rota mysliveckého praporu prvního sledu dostala svou přesnou úlohu.

Použití kulometné roty (výňatek z rozkazu):

A. Úloha: Úkol má čtyři fáze:

a) od hodiny H do H+1 provádějí všechny kulomety velmi intenzivní palbu na celý viditelný obrys nepřátelské posice,

b) od hodiny H+1 střelí všechny kulomety nazdařbůh v témž směru, jak střelily v okamžiku, kdy první francouzské prvky překročily viditelný obrys posice,

c) čtyři se rychle přesunou po sledech na hřbet, aby mohly čelit protiútoku,

d) obsazení: několik kulometů umístí se k bočnímu postřelu na rovnoběžce generála Serreta,

dalších několik kulometů se umístí na hřbetě, aby zasypávaly střelami úbočí sestupující k Alanu.

Největší část kulometů v rovnoběžce Bel (linie posil).

B. Rozdělení:

1. půlrota operuje v pásmu 2. pěší roty,

2. půlrota operuje v pásmu 3. pěší roty,

3. půlrota operuje v pásmu 4. pěší roty.

Jaké poučení dává nám tento případ? Jistě se zdá divným ustanovení za b), které nechává kulomety střeleti bez určitého cíle, prostě do prázdna. Velitel praporu v daném případě však počítal správně. Položil krátkou, mohutnou neutralizační palbu na přední linii nepřátelských zákopů, přinutil protivníka, aby se ukryl před přívalem střel. Tím, že nechal pak kulomety střeleti týmž směrem, ale s větší elevací kulometů, dosáhl toho, že nepřítel nemohl správně vystihnouti okamžik, kdy kulometná palba přestala býti účinná, neboť slyšel dále nad svými hlavami přívál střel a neodvážil se zvednouti hlavu.

Tento způsob neutralisace s použitím kulometů dá se často se zdarem prováděti, zejména proti protivníkovi ještě málo ostrýlenému. Jakmile palba kulometů palebné základny začíná překážeti palebnému sledu rot, není vždy potřebí, aby zastavila palbu; zvedne prostě kulometry a střelí do vzduchu. Pouhý hluk kulometů drží často nepřítele v krytu po oněch několik vteřin, které stačí k tomu, aby se vlastní vojska vlomila do nepřátelské linie.

V případě Monte—Tomba se žádný rakouský odpor neobjevil před hřbetem. Byla tato dokonalá neutralisace jenom výsledkem palby kulometů? Kdybychom to tvrdili, snad bychom nadsazovali, pohyblivá dělostřelecká přeprada, třebaže řídká, jistě měla také vliv na nečinnost nepřítele.

Nicméně je to dobrá ukázka, jak si iniciativní velitel dovede pomoci i v obtížné situaci a využije všech možností palby.

d) 11. května 1926, 2. cizinecký pluk (1. a 3. prapor 2. cizineckého pluku a 1. prapor 4. cizineckého pluku) dostal rozkaz zmocniti se dvěma prapory pěti srázných horských vrcholků ležících výše než 1600 m a na šířce fronty 1200 m.

Tento hrozivý masiv, dobře upravený, vhodně hájený znamenitými bojovníky, tvořil západní a dominující část velmi důležité posice Džebel—Iskriténe.

2. cizinecký pluk byl podporován jednou hipomobilní baterií 75 a jedním horským oddílem (dvě baterie 75 a jedna 65). Baterie 75 mohla býti s velkými potížemi umístěna asi 3500 m od východiska útoku, asi 5000 m daleko od konečných cílů. Zřízeno optické spojení.

Nehledě na dobré vlastnosti hipomobilní baterie, jejíž úloha záležela jen v tom, že mohla střeliti několik ochranných paleb, třebaže velmi užitečných, které byly však jenom částí úloh dělostřelectva v útoku, celá tíha přímé podpory dvou útočících praporů spočívala na horském oddílu. Tento oddíl posunutý odvážně kupředu až na hřbet tvořící východisko útoku, střelil přímo na žádost podplukovníka řídícího útoku. Oddíl se zhostil své neobyčejně těžké úlohy způsobem, který mu získal zaslouženou chválu pěchoty.

Vyrazení a útok pravého praporu dal se za podpory horského dělostřelectva a pod ochranou baterie 4 kulometů připravených k palbě přes hlavy útočníků. Útok se zdařil ve 40 minutách.

Útok levého praporu byl mnohem delší, obtížnější a stál více obětí, neboť výstup po příkrých svazích byl nesnadný, místy nemožný. Bylo nutno zmocniti se postupně tří vrcholků držených a hájených nepřítelem.

Na štěstí horský oddíl, kterého již nebylo nutno použiti jako celku, mohl nárazovými granáty, dávajícími nejlepší účinek, krok za krokem předcházeti útoku pěchoty.

Kromě toho byl prapor podporován baterií sestavenou z vlastních organických kulometů.

Kulometry záložního praporu, umístěné na hřbetě tvořícím východisko útoku, dávaly celému útoku ochranu a podporu.

Kombinace těchto různých palebných prostředků zajistila úspěch přes houževnatý odpor protivníka.

V bojích v Rifu bylo již použito zkušeností ze světové války. Někteří důstojníci, kteří pro okamžik pustili se zřetele, že i v Maroku je nutno dobýti nejprve palebné převahy a pak teprve útočiti, byli k tomu brzy přivedeni trpkou zkušeností. Rifané byli moderně vy-

zbrojeni a dobře vycvičení, měli nejenom rychlopalné pušky, ale i kulometry a děla.

Tento příklad nám ukazuje, jak vhodně bylo použito kulometů k doplnění dělové palby tím, že si jak velitelé praporů, tak i velitel celku utvořili své „kulometné baterie“, které mohly včas zasáhnouti na potřebném místě.

Myslím, že těmito čtyřmi příklady jsem dostatečně ukázal možnosti a účinnost palebné základny, její soudné a intenzivní využití a způsoby dávající záruky úspěchu útoku i za okolností, o nichž se často soudí, že značně ztěžují nebo znemožňují využití palebné základny.

Zejména v zvláštěm terénu a v horách dají nám palebné základny kulometů znamenité výsledky.

Kromě naučení, které jsme vyvodili při jednotlivých příkladech, můžeme ještě stanovit zásady všeobecného rázu.

Aby se útok zdařil, je třeba přesně jej připravit, nestačí zabezpečiti jenom souhru s dělostřelectvem, je nutno počítati i s podporou, kterou dá útoku palebná základna. Je třeba těsného spojení mezi palebným sledem rot a palebnou základnou; spojení na podkladě časového rozvrhu nebo prostými signály, neboť jinak by palebná základna nemohla působiti bez obav, že nezasáhne palebný sled útočící pěchoty.

Obtíž spojení mezi kulometry a pěšími rotami je zřejmá již v mírových cvičeních. Palebný plán je pěkně upraven a řízen pro první fázi útoku, pro jeho vyrazení, kdy palebná základna hraje jako z not, ale za chvíli nastává nesoulad.

Hlavní vina tkví v tom, že palebný sled příliš rychle utíká kupředu. Jen výcvik kádru a vojsk dá nám možnost přiblížiti se k skutečnosti.

Povinností velitele praporu a velitele kulometné roty je míti vždy připravenou palebnou základnu tak, aby mohla v libovolný okamžik působiti tam, kam je potřebí.

V první části jsem se zmínil o palbě lehkého kulometu za chodu a dokazoval jsem potřebnost tohoto druhu palby. Následující dva příklady, vzaté z operací v srpnu a září 1918, potvrdí nám správnost mého názoru.

a) Činnost čety „Bonjour“ druhé eskadrony prvního husarského pluku dne 6. září v prostoru Congy le Château.

Opěšalá průzkumná hlídka vyšedší z lesa Quincy seznala, že kulomet jsoucí v postavení asi 150 m před nimi, zabráňuje vlastní pěchotě vyraziti z vesnice Lantricourtu. Poručík, uchopiv sám lehký kulomet (F. M.), běžel proti nepřátelské skupině stříleje za pochodu; za ním následoval střelec, který ho zásoboval náboji. Dosáhl takto zákopu v němž bylo 6 Němců, kteří se vzdali. Ostatní Němci, kteří byli nablízku, dali se na ústup a francouzská pěchota znovu zahájila svůj postup.

b) Činnost jedné čety 1. roty 151. pěšího pluku v předměstí Saint-Waast u Soissons 31. srpna 1918:

Tohoto dne, kdy se ztroskotaly útoky na sever a na jih od Soissons, přišel I. prapor 151. pěšího pluku, aby si vynutil přechod přes řeku Aisne na výši předměstí Saint-Waast.

Použiv vorů, překročil prapor k 11. hodině řeku. Zahnal Němce na několik set metrů a jeho bojová linie zahrnula se ve tvaru půlkruhu, majícím za střed místo, v němž prapor překročil řeku. Ale

prapor byl sám v předmostí, s řekou v zádech, tedy v situaci velmi choulostivé, kdyby silnější nepřítel protiútokem jej chtěl zahnat zpět.

Tento protiútok se také skutečně rozpoutal v 15 hodin. Jednotky se držely znamenitě na celé čáře proto, že celý prapor byl zasazen do bojové linie, když se pojednou uprostřed jedna četa vedená poddůstojníkem, opustivši stanici Saint-Waast začala kolísati a náhle ustoupila o 120 m až k první řadě domů. Situace se stávala hrozi-
vou, neboť trhlina se rychle šířila a praporu hrozilo svrhnutí do řeky. Poddůstojník, velitel čety, dostal rozkaz zmocniti se znovu stanice a zahnutí nepřitele, který se v ní usadil. Současně s rozkazem byly mu přesně označeny prostředky, jichž má použiti:

„Zahájení palby na nádraží úderníky a pomocníky. Potom dva střelci doprovázeni každý jedním pomocníkem budou postupovati střelejíce za chodu a provádějíce střelbu kosením jeden za druhým tak, aby palba vůbec neustala. Velitel čety s úderníky následuje přískoky, jsa připraven k okamžitému zahájení palby, kdyby z jakýchkoli důvodů střelci lehkých kulometů přerušili palbu.“

Střelci, přítomni jsouce výkladu, tak dobře pochopili svou úlohu, že nečekajíce dalších rozkazů vyskočili ze zákopu, který je ukrýval, a resolutně kráčeli kupředu střelejíce za pochodu. Proběhli rychlým tempem 120 m, které je dělily od nádraží, při čemž neustali v palbě a nedostali ani jedinou ránu z pušky. Němci, kteří nemyslili na nic jiného, než aby ukryli své hlavy v zákopech před přívalem střel svištěcích okolo uší, byli zajati, stanice bylo dobyto a celistvost linie byla znovu vytvořena.

Podobných příkladů, potvrzujících užitečnost palby lehkého kulometu za chodu, našli bychom spoustu.

Náš nový kulomet ZB. se k provádění této palby výtečně hodí a jest jenom věcí výcviku, aby si pěchota zvykla používatí tohoto druhu palby a nabyla k němu důvěry.

★

Použité prameny: Colonel Touchon: Le feu offensif de l'Infanterie en montagne. (Revue d'Infanterie, 1929, November.) — Cdt. Caisez: Tir en marchant du fusil-mitrailleur. (Revue d'Infanterie, 1923, Avril.) — Lt. Colonel Géméau: L'Emploi des feux dans la Guerre du Rif. (Revue militaire française 1927.)

Část III.

Pokusme se nyní zásady vytčené v I. části této studie a naučení, která jsme čerpali z válečných příkladů, aplikovati na skutečný případ sloužící nám k výcviku kádru.

Ukážeme si, jakým způsobem upravití palebnou základnu, jak ji budeme přesunovat a jak provedeme redakci odstaveč **p a l e b n ý p l á n** v rozkaze velitele pluku a praporu. Rozkazy, které přikládám, nejsou úplné, jsou pracovány jen se zřetelem k palebnému plánu útoku.

Při tomto cvičení nebudeme studovati celou akci pluku, v celé její souvislosti, vyjme z ní jenom část týkající se provedení útoku na první cíl stanovený velitelem divise.

N á m ě t. Mapy 1:75.000 a 1:25.000 Milovice a okolí.

Všeobecná situace: Modrá vojska, přicházející od severovýchodu, střetla se s červenými vojsky, která 23. února překročila Labe. Červená vojska byla 24. února zatlačena zpět na čáru: Kochánky—Mladá—Všejanya.

Úkolem modré armády je dosáhnouti 25. února Labe a připravit se k přechodu přes řeku.

V ý t a h z r o z k a z u v e l i t e l e d i v i s e :

I. Situace a zprávy o nepříteli:

4. pěší divise zatlačila 24. února červená vojska a dosáhla svými předními částmi v 13 hodin čáry: trig. 226 Lazárky—jižní cíp lesa Mladotín—rozcestí severně od kostela v Mladé—silnice Mladá—Straky.

Zdá se, že nepřítel organisuje obranu na čáře Jiřice—výšiny jižně od Mladé, aby si udržel předmostí.

II. Ú k o l d i v i s e .

4. pěší divise, včleněná mezi 3. pěší divisi na západě a 5. pěší divisi na východě, má 25. února pokračovati v pohybu dále na jih, útočiti všeobecně ve směru Lysá n. L., dosáhnouti Labe a připravit se k přechodu přes řeku.

III. H r a n i c e p á s m a d i v i s e : viz průsvitku.

IV. P o s i l o v é p r o s t ř e d k y : 1 rota tanků.

2 oddíly dělostřeleckého pluku...

V. M ý š l e n k a m a n é v r u .

Zmocnit se nejdříve výšin 214 za Mostem a jižního okraje lesa v Liškách západně od tohoto trigonometru, obchvátiti tak lesní masiv Jiřice a usnadnit tím dobytí Vrutice a trig. 214 jižně od Vrutice. Potom zmocnit se Šibáku a úsilím přes Hrabanov obchvátiti Lysou.

Postupné cíle: viz průsvitku.

VI. Ú t o č n á s e s t a v a :

- a) pěchota: 8. pěší brigáda napravo,
pěší pluk 22 s 1 rotou tanků nalevo.

Rozhraní mezi útočícími skupinami: viz průsvitku.

Pěší pluk 4 v záloze v.....

- b) dělostřelectvo vytvoří 3 skupiny:

- 1. skupina pro přímou podporu 8. p. brigády...
- 2. skupina pro přímou podporu p. pluku 22: 2 oddíly děl. pluku 4.
- 3. skupina pro všeobecnou činnost...

- c) SPO.....

VII. U m í s t ě n í ú t o č n é s e s t a v y p ě c h o t y .

Východisko útoku: čára dosažená vlastními prvky 24. února. Útočné jednotky se umístí na východisku útoku do 1 hodiny 25. února; vystřídané prvky p. pluku 4 stáhnou se k Lipníku.

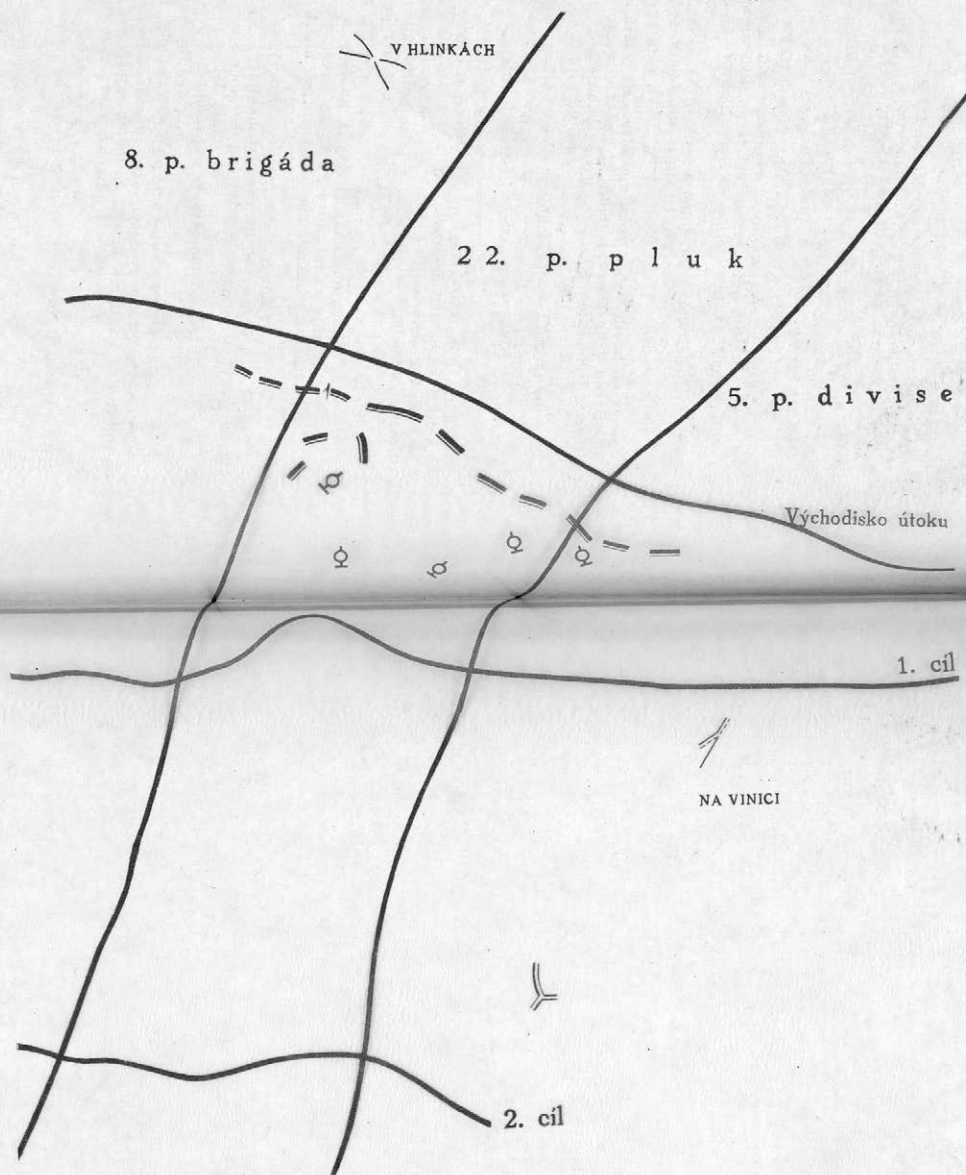
VIII. D ě l o s t ř e l e c t v o .

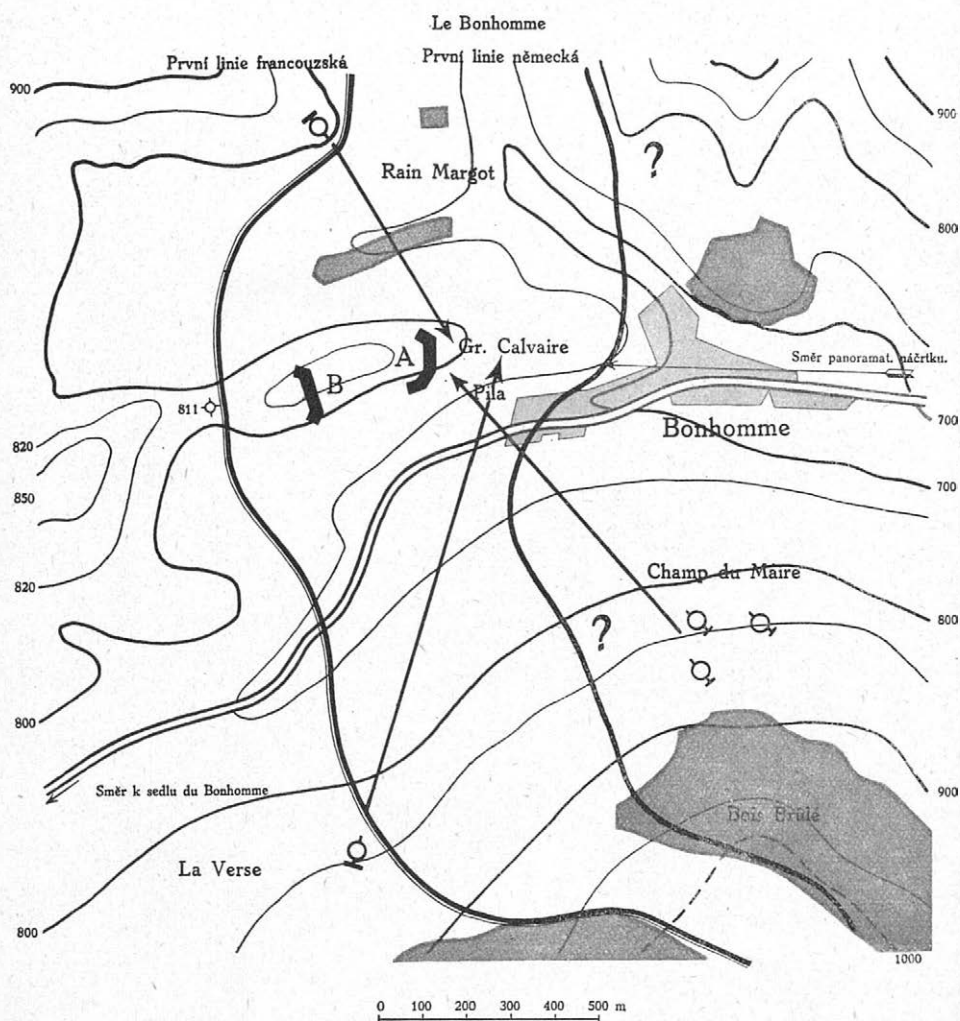
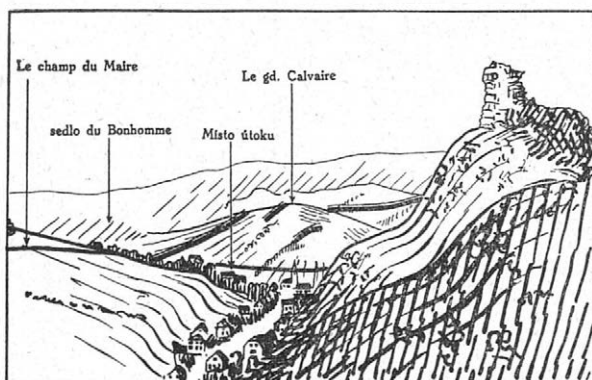
a) Umístí se tak, aby mohlo podporovati útok pěchoty až po druhý cíl.

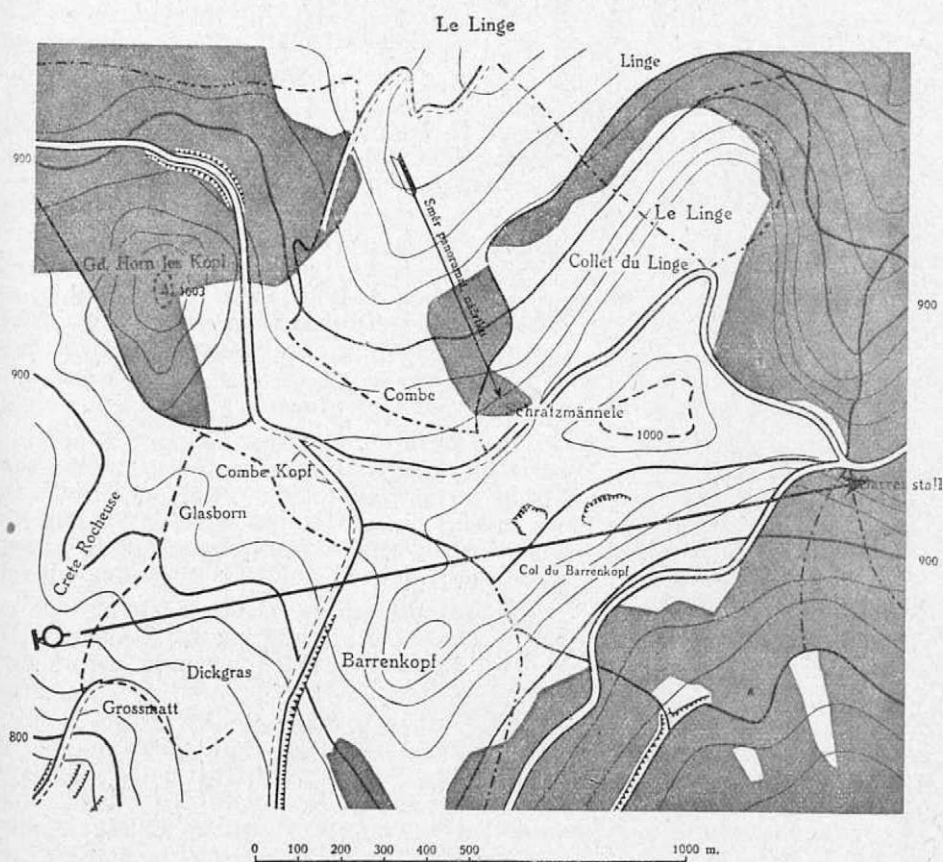
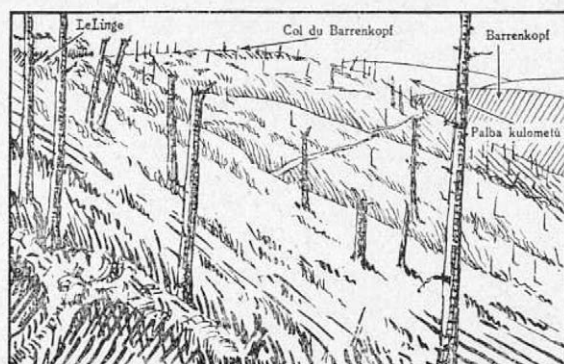
IX. P ř í p r a v a ú t o k u .

Dělostřelecké přípravy útoku nebude.

Průsvítka k plánu 1:25.000 vojenského cvičiště u Milovic.

X. Provedení útoku.

1. doba:

a) Útok vyrazí překvapením v hodinu H, p. pluk 22 zmocní se za podpory tanků trig. 235 Na Skále; 8. p. brigáda trig. 251 Jiřice.

b) Obě útočné skupiny hlásí dosažení 1. cíle všemi pojítky, která mají k dispozici, a pokračují v útoku, jakmile mají upraven styk se sousedy.

c)

2. doba:

XI.

XII.

*

Pluk je tedy včleněn a útočí na nepřítele v zběžně organizované posici; šířka útočného pásma je průměrně 1700 m; pluk je zesílen rotou tanků, podporován dvěma oddíly dělostřelectva pro přímou podporu, má v první fázi, která nás dnes zajímá, přednostní právo na podporu většiny dělostřelectva pro všeobecnou činnost.

Prozkoumejme nejprve vztah našich sil vzhledem k úkolu a k šířce fronty. V první fázi má se pluk zmocnit terénu v šířce asi 1700 m a v hloubce 2000 m. Článek 702 Cvičebního řádu praví: „pásmo praporu za útoku na silně vybudovanou posici je 400—500 kroků široké. V neupraveném terénu neb jen málo upraveném terénu až 1000 kroků“.

Máme dostatek pěchoty, abychom mohli útočiti v celém přiděleném pásmu. Počítáme-li 1 oddíl dělostřelectva na šířku fronty 500 m, shledáme, že dělostřelecká podpora útoku není dostatečně zajištěna; proto musíme upravit svůj útok tak, abychom mu zabezpečili dostatečnou palebnou podporu.

Naše vojska jsou svěží, včera dobyla úspěchu nad nepřítelem, zatlačila ho zpět, jsou tedy ve výborném morálním stavu.

Řekli jsme, že terén vnucuje pěchotě ráz boje. Podívejme se na náš terén. Při útoku tohoto druhu jako dnešní mají velitelé dosti času, aby pečlivě prostudovali terén a do podrobností promyslili možnosti zítřejšího útoku. Úspěch útoku závisí na tom, s jakou péčí byly vykonány přípravy k provádění vlastní palby a k upravení přesné souhry mezi touto palbou a pohybem vojsk vpřed.

Východisko útoku leží na jihozápadním okraji lesů a dosti hustých porostů mezi Mladou a Lipníkem. Máme tedy za sebou terén dovolující nám prováděti nerušeně přesuny a zásobování všech druhů.

Na jih od Ruské cesty a východně od Mladé je terén zvlněný a celkem přehledný. Nejbližší náš horizont leží na čáře Dubice—Mejtka—Válec (hřbet západně od Mejtka, stejně vysoký jako Mejtka—236) — trojúhelníkovitý les. Tato čára, tvořící jižní hranice velké palebné příhrady Mladá, se přímo vnucuje jako přechodný cíl velitele pluku, neboť je přirozeným východiskem pro útok na trig. 235.

Na jih od oné čáry je terén přehledný, ovládaný jednak lesem v Liškách, jednak hřbety na jižním břehu Vlkavy.

Náš útočný terén od východiska útoku až po první horizont Dubice—Mejtka—Válec tvoří jeden velký terénní celek, v němž důležitou úlohu má trig. 247, potom Dubice a okraje lesa Kateřiny. Je nezbytně nutné zmocniti se především trig. 247, neboť jinak není možný žádný pohyb v prostoru východně od Mladé. Jakmile na trig. 247 přeneseme své palebné orgány, skočíme na Dubici, neboť nám leží blíže než Mejtka, brání útoku na Mejtka, a pak musíme svůj pohyb přizpůsobiti pohybu souseda, který útočí na Kateřinu.

Po dobytí Dubice zmocníme se Mejtka a Válce, pak rozšíříme svůj úspěch až po západní hranice plukovního pásma a upravíme si východisko pro další útok.

S hlediska palebné podpory útoku je východní část útočného pásma takové povahy, že je možno utvořiti palebnou základnu podél silnice a podporovati útok přestřelováním až po Dubici—Mejtka. Jednotce útočící na Dubici přidělíme část těžkých kulometů, aby:

si mohla účinně chrániti bok proti lesu Kateřina a po dobytí Dubice umístila tam ihned těžké kulometry jednak k odražení proti útoku, jednak k podpoře sousední jednotky palbou na Mejtka.

Západní část útočného terénu je zarostlá, nepřehledná až po Ruskou cestu, palebná základna není možná, kulometry přidělíme pěším rotám. Počínaje trig. 247 vyhradí si velitel praporu část kulometů k svému použití.

Nová palebná příhrada, terén na jih od Dubice—Mejtka—Válce, jest ovládána trig. 235 Na Skále; dokud nepřítel má na něm své zbraně, dotud pohyb s Dubice, Mejtka a Kateřiny na jih není možný. Musíme se proto především zmocniti trig. 235, a to útokem vedeným po návrší podél Staré milovické cesty. Jakmile útok vstoupí na hřbet 235, připojí se k němu čelně jednotky s Válce, pak Mejtka a konečně s Dubice; tyto poslední ve spojení s jednotkami 5. pěší divise u Kateřiny.

Palebná podpora útoku je velmi dobře možná s Dubice, Mejtka a Válce; jednotce útočící na trig. 235 podél Staré milovické cesty dáme část těžkých kulometů, aby

mohla sama podporovati čelně svůj útok, aby si chránila pravý bok proti lesu a pozdější palbou s trig. 235 na hřbet 222 podporovala útok východního křídla pluku.

Nezabíhaje do zbytečných podrobností a dlouhých teoretických úvah, pokusil jsem se naznačiti, jak si asi velitel pěchoty počíná při studiu terénu se zřetelem na úkol, zamýšlený manévr a jeho palebnou podporu. Má-li onen velitel skutečně smysl pro terén, je toto ocenění a úvahy dílem několika minut.

Rekapitulujme krátce dosavadní vývody:

Myšlenka manévru:

a) Úsilím na vnějších křídlech pluku zmocniti se přes trig. 247 hřbetu Válec—Mejtka—Dubice, v západní části leží těžiště útoku na trig. 247, ve východní na Dubici.

b) Umístiti novou palebnou základnu na těchto hřebetech, které budou východiskem útoku na trig. 235.

c) Zmocniti se trig. 235 nápořem podél Staré milovické cesty, přesunouti tam část kulometů a za jejich podpory dobýti hřbetu 222.

V tomto konkrétním případě vidíme:

Při vyrazení k útoku

a) ve východní části dobrá palebná základna,

b) v západní části žádná, částečná až teprve po dobytí trig. 247.

Při útoku na trig. 235 velmi mohutná a účinná palebná základna téměř v celé šířce útočného pásma.

Kolik praporů dá velitel pluku do prvního sledu? Ze srovnání, které jsme provedli na počátku našich úvah, vysvitá, že je třeba dvou praporů; to je schema. Co nám praví terén? Začneme od východního křídla.

Dubice vyžaduje celé jednotky,

Mejtko vyžaduje celé jednotky,

trig. 247 vyžaduje celé jednotky,

Válec vyžaduje celé jednotky,

prostor mezi trojúhelníkovitým lesíkem a západními hranicemi pluku (v terénu markantní hřbet 236) zase celé jednotky, která tam postoupí s trig. 247.

Vidíme, že k útoku na první plukovní cíl potřebujeme 4 jednotek, které vzhledem na důležitost právě jmenovaných míst a na jejich povahu mohou být jenom roty, tedy 4 roty v prvním sledu, to znamená pro velitele pluku dáti dva prapory do útočného sledu.

Provedeme-li obdobnou úvahu vzhledem na druhý cíl, dojdeme k témuž výsledku; nestačí jenom říci: pásmo pluku je 1700 m široké, dáme proto dva prapory do prvního sledu. Provedeme-li své úvahy tak, jak jsem právě naznačil, získá tím naše myšlenka manévru na přesnosti, vidíme pak jasně před sebou celý manévr pluku, uvědomíme si směry a cesty, jimiž se každá jednotka musí ubírat, zkrátka před naším duševním zrakem vyvstane plastický obraz boje, který hodláme svést.

Jak upraví velitel pluku v podrobnostech svůj manévr a jeho palebnou podporu, vysvitá z níže uvedeného rozkazu.

Postavme se nyní na stanoviště velitelů praporů prvního sledu a doplnme ještě dále úvahy velitele pluku.

Západní prapor; terén nepřehledný až po Ruskou cestu, tedy při vyrazení k útoku žádná palebná základna.

Dříve než prapor dosáhne cíle určeného velitelem pluku, musí se především zmocnit trig. 247. Jak? Obchvácením z východu a ze západu? Sotva, neboť obě úžlabiny mohou být tak účinně postřelovány nepřítelem, že pohyb v nich je téměř nemožný, v každém případě daleko obtížnější než přímý útok po hřbetu. Totéž platí pro další útok na trig. 235; žádný obchvat v daném případě nám nerozřeší problém, jak se zmocnit trig. 247 a 235. Nezbude na konec nic jiného, než na ně udeřiti, útok jest akt násilí, nemohu a nesmím se mu vyhýbat, chci-li dosáhnouti úspěchu. Musím však učiniti vše, abych se vyhnul zbytečným ztrátám, t. j. musím si útok připravit a řádně jej podporovati všemi prostředky, které mám k dispozici.

První myšlenkou velitele praporu bude tedy zmocnit se trig. 247 útokem vedeným po hřbetu, přenést tam své palebné orgány a za jejich podpory zmocnit se levým křídlem Válc, pak zase pravým ramenem kupředu až na onu výšinu 236 ležící západně od trojúhelníkovitého lesíka.

Totéž platí pro útok na trig. 235. Když jsem pronikl pravým křídlem na okraje Jelení louky, sedím v dolíku, nezískal jsem nic, neboť nepřítele na trig. 235 jsem tím „nevymanévroval“, nepomohl

jsem tím ani sobě ani východnímu sousedu, který se nemůže hnouti, dokud nepřítel má kulomety na trig. 235.

K dobytí trig. 235 je třeba využití podrostů podél Staré milovické cesty, útočiti ve směru této cesty. Jednotka jsoucí na Válci využije trojúhelníkovitého lesíka, přiblíží se mezitím co nejvíce a pak společně s jednotkou, která je již na hřbetu, zmocní se trig. 235 za účinné palebné podpory základny na Mejtku a Válci. Teprve po obsazení Na Skále bude možno pomýšlet na zdleuhavé čištění lesa u Jelení louky.

Pod slovem manévr, kterýžto výraz stále straší v hlavách i velitelů družstev, nesmíme si mysliti obchvaty kopců, výšin, důležitých bodů, odporů vždy a stůj co stůj, i když to nemá význam. Výrazům úmysl velitele, myšlenka manévru je třeba dobře rozuměti a ne jich zneužívat. V dnešních úvahách jsme nemluvili o manévru a o obchvatu a přece v našich závěrech najdete podrobný manévr jednotek využívajících terénu k dosažení určených cílů.

Kolik rot dá velitel praporu do prvního sledu? Řekli jsme to již při úvahách velitele pluku, není třeba to dále doplňovati, stačí, když ještě konstatujeme, že trig. 247 bude přechodným cílem určeným velitelem praporu.

Provedeme-li obdobné úvahy o východním praporu, dospějeme k závěrům, které jsou obsaženy v přiloženém rozkaze.

Dříve než přikročíme k redakci rozkazů, řekněme si několik slov o paragrafů týkajícím se palebné podpory útoku.

Z úvah, které jsme až doposud provedli, jakož i z dřívějšího teoretického výkladu je zřejmé, že se tento paragraf nedá odbýti dvěma nebo třemi slovy. Palebná úloha těžkých zbraní je tak důležitá, počet úloh je velký, musí býti vykonávány postupně za sebou, že je třeba úpravě palebného plánu věnovati v našich rozkazech trochu více péče. Mluvíme stále o tom, že palba má v boji veliký význam, ale v rozkazech velitelů pěchoty nenajdete o ní zpravidla zmínky, naproti tomu mnohé méně důležité věci jsou rozváděny a popisovány s obdivuhodnou rozvláčností. I když se musíme vždy snažit vydávati stručné rozkazy, přece jenom tato stručnost nesmí býti na újmu přesnosti a jasnosti rozkazu.

V rozkaze pro útok musí býti odstavec „Palebný plán“ zcela přesný a jasný.

Jinak je tomu při operacích, které předcházejí před útokem, t. j. při přibližování a při zjednávání dotyku. Zde jsou kulomety jenom na střehu v jistých částech terénu, přemisťují se ve větších skupinách a dlouhými přískoky. Zde velitel praporu v svém odstavci „Palebný plán“ dá jenom označení všeobecného rázu a ponechá svým podřízeným na starosti podrobnosti. Obdobně si počíná při využitkování úspěchu a při pronásledování.

Podívejme se nyní, jak velitel pluku a velitelé praporů vyjádří své rozhodnutí rozkazy.

Rozkaz velitele pluku.

I. Situace a zprávy o nepříteli: ...

II. Úkol pluku: ...

III. Myšlenka manévru:

a) Úsilím na vnějších křídlech pluku zmocniti se Dubice—Mejtku—Válce—hřbetu 236 — 1. cíl pluku.

b) Umístiti novou palebnou základnu na těchto hřebetech, které budou východiskem útoku na trig. 235.

c) Zmocniti se trig. 235, přesunouti tam část kulometů a za jejich podpory dobýti hřebetu 222 — 2. cíl pluku.

IV. Sestava:

Východisko útoku čára držená p. plukem 4.

Dva prapory v prvním sledu:

I./22. s 1 četou tanků a s minometnou četou napravo,

II./22. s 1 četou tanků nalevo.

Druhý sled: III./22. prapor, technická rota v lese Náhon, 12. kulometná rota na palebné základně severovýchodně od rybníka v Mladé.

Rozhraní mezi prapory 1. sledu: Východní okraj zahrad v Mladé pro I. prapor — Mejtko pro II. prapor — vrcholek trig. 235 pro západní prapor.

Dělostřelectvo pro přímou podporu:.....

V. Provedení útoku.

Útok vyrazí překvapením v hodinu H bez dělostřelecké přípravy.

1. doba: I. prapor se za podpory tanků zmocní trig. 247, potom Válec a rozšíří svůj úspěch přes trojúhelníkovitý lesík až po západní hranice pluku.

II. prapor za podpory tanků dobude Dubice, využítuje úspěch I. praporu na trig. 247 a zmocní se Mejtky.

III. prapor.....

2. doba: I. prapor se za podpory tanků zmocní trig. 235 a jižních okrajů lesa Jelení louka.

3. doba: Jakmile jednotky I. praporu vstoupí na trig. 235, připojí se II. prapor svým pravým křídlem k útoku a zmocní se východních svahů 235—hřbet 222.

4. doba: Prapory prvního sledu si upraví palebnou základnu pro další útok.

III. prapor.....

VI. Palebný plán útoku.

1. doba: 12. kul. rota provede od hodiny H preventivní palbu na trig. 247, Válec, Mejtko a Dubici, další palby do týchž prostorů podle vývoje útoku, Střeží okraje Kateřiny.

Dělostřelectvo:.....

2. doba: 12. kulometná rota střílí na trig. 235 a na jeho východní svahy, palbu zastaví, jakmile se objeví červený praporek na Válcí. Střílí pak na hřbet 222.

Totéž platí pro 8. kulometnou rotu.

Dělostřelectvo:.....

3. doba: 12. kulometná rota střílí na hřbet 222 až do znamení žlutým praporkem na Dubici.

I. prapor palbou na hřbet 222 podporuje útok II. praporu.

Dělostřelectvo:.....

4. doba:

VII.....

Rozkaz velitele I. praporu.

I. Situace a zprávy o nepříteli:...

II. Úkol pluku a praporu:...

III. Myšlenka manévru:

Zmocnití se za pomoci tanků trig. 247, přenést tam těžké kulomety, dobýt Válec a rozšířit úspěch až na západní hranice pluku.

Podél Staré milovické cesty za podpory tanků dosáhnouti trig. 235, potom vyčistiti les Jelení louka.

IV. Sestava:

První sled:

1. rota napravo, cíle: trig. 247 — hřbet západně od trig. 235 — jižní cíp lesa Jelení louka.

2. rota nalevo, cíle: Válec — trig. 235.

Druhý sled:

3. rota 400 kroků za 1. rotou.

Kulomety:

2 čety s 1. rotou,

1 četa s 2. rotou.

Minomety:

u lesíka západně od rozcestí v Mladé.

V. Provedení útoku:

1. doba: Útok vyrazí překvapením v hodinu H bez dělostřelecké přípravy.

1. rota se za podpory tanků zmocní nápirem po hřbetu trig. 247, přenese tam těžké kulomety, tanky přejdou pak před 2. rotu, která se mezitím propracuje na výši lomu, a podporují ji při útoku na Válec.

Kulometná četa 2. roty se přemístí na Válec.

Minometná četa na trig. 247.

1. rota s 1 kulometnou četou pronikne až na západní hranice.

1 kulometná četa zůstane na trig. 247.

2. doba: 1. rota s 1 četou kulometů a tanků útočí podél Staré milovické cesty na trig. 235; 2. rota pronikne trojúhelníkovitým lesíkem a zmocní se trig. 235.

1. rota vyčistí les Jelení louka. Tanky se vrátí do skrytu severozápadně od trojúhelníkovitého lesíka.

3. doba: Čelní roty se upraví k hájení dobytého terénu a udržují dotyk s nepřítelem.

VI. Palebný plán útoku:

1. doba: 12. kulometná rota položí od hodiny H preventivní palbu na trig. 247 Válec a Mejtko.

2 kulometné čety 4. roty umístěné později na trig. 247 podporují útok 2. pěší roty palbou na Válec a na svahy k trojúhelníkovitému lesíku.

1 četa zůstane na trig. 247, druhá četa se připojí k pohybu 1. pěší roty.

Minometná četa podporuje nejprve útok 1. pěší roty palbou na trig. 247, pak se přemístí na tento trigonometr a podporuje zase útok 1. pěší roty palbou na kotu 236 (západní hranice pluku).

Po dobytí 1. cíle budou palebné orgány praporu umístěny takto:

1 kul. četa s 1. pěší rotou západně od trojúhelníkovitého lesíka;

1 kul. četa s 2. pěší rotou na Válci,

- 1 kul. četa na trig. 247 a minometná četa přemístěná na severozápadní svahy Válce tvoří palebnou základnu velitele praporu.
2. doba: 12 kul. rota střelí na trig. 235, palbu zastaví, jakmile velitel 2. pěší roty dá znamení červeným praporkem na Válcí. Kul. četa umístěná na trig. 247 a minometná četa mají tentýž palebný úkol na trig. 235. Palbu a pohyb kulometných čet přidělených pěším rotám řídí velitelé rot.
3. doba: Kul. četa na trig. 247 přemístí se na Válec. Minometná četa se přemístí na severní svahy trig. 235 tak, aby mohla působiti na Myslivcovo Mýto. Kulomety na trig. 235 a Válcí podporují útok II. praporu palbou na hřbet 222.
4. doba: Úprava zatímního obranného plánu, příprava k dalšímu útoku.

VII. Tanky:

Útočí nejprve s 1. pěší rotou po hřbetu na trig. 247, po vyčištění tohoto trigonometru zamíří na Válec společně s 2. p. rotou, po dobytí Válce objedou trojúhelníkovitý lesík na severu a připojí se k útoku 1. p. roty podél Staré milovické cesty na trig. 235. Po dobytí kopce Na Skále odjedou do skrytu severozápadně od trojúhelníkovitého lesíka.

VIII. atd.

Rozkaz velitele II. praporu.

I. Situace a zprávy o nepříteli: . . .

II. Úkol pluku a praporu: . . .

III. Myšlenka manévru:

Za podpory tanků zmocniti se nejprve Dubice, pak ve spojení s I. praporem proniknouti na Mejtko.

Připojiti se k pohybu levého křídla I. praporu a za podpory tanků zmocniti se hřbetu 222.

IV. Sestava:

První sled:

5. rota napravo; cíle: kóta 239 — Mejtko — východní svahy trig. 235.

6. rota nalevo; cíle: Dubice — kóta 222.

Druhý sled:

7. rota 500 kroků za 6. rotou.

Kulometná rota vytvoří palebnou základnu podél silnice,

1. družstvo těžkých kulometů přiděluje 6. pěší rotě.

Tanky vyrazí k útoku s 6. p. rotou.

V. Provedení útoku:

1. doba: Útok vyrazí překvapením v hodinu H bez dělostřelecké přípravy.

6. pěší rota se za pomoci tanků zmocní Dubice a podporuje pak útok 5. pěší roty na Mejtko.

2. doba: Čelní rotý se připraví k dalšímu útoku.

3. doba: 5. pěší rota za podpory tanků se připojí k pohybu levého křídla I. p. praporu a zmocní se východních svahů trig. 235.

6. pěší rota společně s pravým křídlem p. pluku 1. (les Kateřina) postoupí až na hřbet 222.
4. doba: Úprava dobytého terénu, příprava k dalšímu útoku.

VI. Palebný plán útoku.

1. doba: 12. kulometná rota střílí preventivní palbu na trig. 247 —Válec—Mejtka—Dubici. Střeží okraje lesa Kateřiny.
8. kulometná rota soustředí palbu na Dubici, pak ji přesune na Mejtka, event. na Válec.
2. doba: Palebná základna ukončí přesun na Mejtka a na Dubici.
3. doba: 12. kulometná rota střílí na hřbet 222 až do znamení žlutým praporkem na Dubici. Znamení dá velitel 6. p. roty.
8. kulometná rota — 2 čety na Mejtka, 1 četa na Dubici — podporuje nejprve útok 5. p. roty palbou na trig. 235, potom útok 6. pěší roty palbou na hřbet 222.
4. doba: Úprava přechodného obranného plánu, příprava k dalšímu útoku. 2 čety kulometů se přesunou na hřbet 222, jedna zůstane na Mejtka.

VII. Tanky:

Vyrazí k útoku s 6. pěší rotou na Dubici, pak přejdou na Mejtka k podpoře 5. pěší roty.

Po dobytí Mejtka skryjí se za jeho severním svahem.

K dalšímu útoku vyrazí s 5. p. rotou na trig. 235, pak společně s 6. pěší rotou vyčistí hřbet 222 a odjedou do skrytu severně od Mejtka.

VIII.....

atd.

*

Příklad, který jsem uvedl, byl prováděn v pěchotním učilišti jednak ve formě aplikačního cvičení na plánu, jednak jako cvičení s vojsky v terénu.

—◆—

Štábní kapitán Theodor KAISLER:

Výpady.

(Dokončení.)

VII.

Organisace výpadového oddílu.

Vojenskou jednotku, které je svěřeno provést vlastní výpad, t. j. vykonat nějaký úkol, spojený s vniknutím do nepřátelské organisace, nazýváme výpadovým oddílem.

Síla a podrobná organisace takového výpadového oddílu závisí na řadě okolností, především na úkolu, na hloubce a šířce prostoru výpadu, na obranných prostředcích nepřítele atd.

Každý výpadový oddíl je učleněn do hloubky v řadu sledů, které následují za sebou a mají různé úkoly.

Výpadový oddíl je rozčleněn také do šířky, a to v hlavní skupinu, jež provede úlohu výpadu uvnitř nepřátelské obranné organisace, a obyčejně v pravou a levou bočnou záštitu, jež chrání boky hlavní skupiny.